

власть, която я граби и убива. На хайдутитѣ никой не заповѣдавше да слѣзнатѣ отъ Балкана: открай врѣме и до великитѣ реформи на османския Падишахъ, народътъ ги посрѣщаше добрѣ, гледаше ги като свои чада и закрила, хранеше ги и ги обличаше, защото тѣ бѣха неговата постоянна стража и подкрѣпа утрѣшна, когато пакъ наново ще да се подигне противъ държавата.

Ала слѣдъ 1856. година въ това съзнание на масата настѣпи донѣйдѣ реакция, подхранена отъ агитацията на бждащитѣ дуалисти. Както бѣха зачестили бунитѣ и както всѣки новѣ пакъ полагаха все по-общии искания, изглеждаше, че въ скоро врѣме ще се създаде едно силно политическо движение, насочено ребромъ противъ съществующиятъ режимъ, за неговата промѣна, но не само за политически кърпѣжи. Но слѣдъ 1856. година се забѣлѣжи единъ неочакванъ обратъ въ сѣдбата на класитѣ, който спрѣ за моментъ движението на селянитѣ и дребнитѣ занаятчи, за да даде прѣднина на онова движение, което съпадаше съ интереситѣ на търговцитѣ и по-заможнитѣ съсловия.

1854—56. години, епохата на кримската война, бѣше епоха, когато и на Западъ — макаръ тамъ по-бърже като повече развитъ економически, и на Изтокъ — макаръ тука по-бавно като по-назадналъ въ своята цивилизация — се създаваше политическиятъ омуртюзизмъ. Пропадащитѣ дребни съществуванія се вълнуваха за да запазятъ своя поминѣкъ, своята надница, своитѣ дѣца отъ физическо и духовно израждане, на което ги излагаше новата държава. Двѣ-три революции внушиха на управляющитѣ глави идея за хармонията между интереситѣ на най-противоположни общественни елементи. Политическия пазарлъкъ и просяшкитѣ отстъпки между по-силни и по-слаби, както и полюбовното изглаждане на всички конфликти, които класовото общество всѣки денъ създава, характери-